

НАВЧАННЯ МУЗИЧНІЙ ГРАМОТІ ШКОЛЯРІВ НА РЕЛЯТИВНІЙ ОСНОВІ

Серед основних завдань, що стоять перед сучасною школою ХХІ ст., досить важливого значення набувають питання музично – естетичного виховання учнів.

Мета статті полягає у дослідженні педагогічної діяльності З. Кодая.

Проблеми, якими переймався і які намагався вирішити відомий угорський музикант-педагог, актуальні й сьогодні, зокрема і дня української мистецької освіти та виховання. Ідеї і погляди, методологія З. Кодая сприяли вдосконаленню системи музичного виховання Угорщини.

Найголовнішими особливостями педагогічної діяльності Золтана Кодая були незламна ініціатива, невтомний ентузіазм, розуміння, наскільки важлива в роботі кожна дрібниця, і демократичність основної ідеї, що визначала його педагогічні устремління: музика має належати всім! Ці риси і принципи характеризують весь його життєвий шлях.

З. Кодай плідно працював на ниві музичної освіти й виховання. Він закликав ліквідувати музичну неграмотність широких народних мас, прагнув навчити всіх людей розуміти та любити музику. Для досягнення цієї мети він вважав за необхідне використовувати ресурси школи й аматорських колективів, особливо хорових.

З. Кодай вважав загальноосвітню школу найважливішою ланкою музичного виховання з метою вдосконалення шкільної освіти педагог веде широку просвітительську роботу, виступає з численними статтями в журналах, зокрема в «Музичному огляді», та продовжує розробляти власну систему розвитку музичного слуху.

В методиці З. Кодая слід відзначити чотири основних положення:

- по-перше, тільки активна музична діяльність, тільки практика музикування можуть стати основою музичного виховання, здатною привести до справжнього відчуття та розуміння музики;
- по-друге, єдиним «інструментом» для музикування, що доступний кожному, є людський голос;
- по-третє, тільки колективний спів, тобто хор, сприятиме загальному музикуванню, спільному музичному хвилюванню та відчуттю людської спільності;
- по-четверте, ніщо інше, крім співу, не може розвинути відносний звуковисотний слух, який є фундаментом музикальності.

Для виховання висококультурної людини, на думку З. Кодая, необхідні три складові виховання: традиція, смак, духовна цілісність. Традиції підтримуються постійністю та спадковістю, важливо, щоб

покоління мали можливість органічно переймати, удосконалювати та відчувати основоположні істини та цінності. Що стосується смаку, «неграмотний той, хто не вміє робити різницю між хорошим і поганим, – говорив Кодая. – А як необхідне це уміння сьогодні, коли більша частина того, що ми щодня слухаємо, – музику повсякдення, буденності, людських слабкостей – навіть непристойно називати музикою». Разом із тим «погана музика порушує віру в закони моралі». Культура діє на людину, створює в людині внутрішню єдність та внутрішню дисципліну.

Отож, погляди і, головне, педагогічна, просвітительська робота З. Кодая та його учнів, що невтомно передавали свій досвід молодому поколінню педагогів, сприяли значним змінам у шкільній музичній освіті.

Список використаних джерел:

1. Марчук Н. О. Педагогічна концепція Золтана Кодая // Музично-педагогічні концепції видатних педагогів музикантів: Посібник. – Рівне, 1993. – С. 18–22.
2. Печерська Е. П. Уроки музики в поч. кл. – К. : Либідь, 2001. – С. 57.
3. Савчук Г. Музично-педагогічні погляди Золтана Кодая / Г. Савчук // Мистецтво та освіта. – 2008. – № 4. – С. 25–27.